

Miljöförvaltningens verksamhetsplan

2025

Miljönämndens nulägesbild, framtidsvision
och uppdrag för verksamhetsåret 2025.

Innehållsförteckning

Förvaltningschefen inleder.....	2
Nämndens uppdrag.....	3
Sammanfattning av nuläget.....	3
Nämndens inriktning och mål	5
Målbild.....	6
Prioriterade områden	7

Förvaltningschefen inleder

I verksamhetsplanen beskriver jag stadens målbild, inriktningarna för mandatperioden och nämndens inriktning och mål, som tillsammans talar om vad våra politiker vill att vi ska arbeta med. Tillsammans skapar det vägen mot vision Helsingborg 2035.

Som tillförordnad miljödirektör har jag tillsammans med ledningsgruppen tagit fram en gemensam bild av nuläget och vad vi ska prioritera på förvaltningen under 2025.

Miljönämndens uppdrag är att möjliggöra god hälsa och en miljö- och klimatomässigt hållbar utveckling i Helsingborg. Jag tycker att uppdraget väl sammanfattar vikten och bredden av vårt uppdrag och betydelsen för miljön och invånarna i Helsingborg både på kort och lång sikt. Det är ett viktigt uppdrag som berör oss alla på miljöförvaltningen och signalerar en rörelse framåt där vi behöver samarbeta med andra.

Som tillförordnad miljödirektör ansvarar jag för att vi bidrar till staden som helhet och skapar värde genom stadens inriktningar. Inom inriktningen "Helsingborg ska vara en stad med hög livskvalitet som siktar på klimatneutralitet 2030" processleder jag arbetet med att ta fram, genomföra och följa upp stadens klimat- och energiplan.

Klimatförändringarna i världen blir allt tydligare. Enligt FN:s klimatpanel har de senaste fem åren varit det varmaste sedan 1850. Konsekvenser av detta är fler skogsbränder, ökad frekvens av skyfall och översvämningar. Vi behöver minska våra koldioxidutsläpp. Helsingborgs stad har som mål att bli klimatneutralt senast år 2030. För att lyckas med detta behöver det ske tillsammans med våra invånare, företagare, föreningar och akademien.

Då vi har ett brett uppdrag arbetar vi med flera frågor samtidigt och inför 2025 har miljönämnden lyft följande områden i sin inriktning: klimat, god vattenstatus, sund konkurrens och att utveckla miljöundervisningen.

Jag är övertygad om att vi ständigt behöver fortsätta utveckla våra arbetssätt och använda ny teknik för att möta omvärldens krav och framtidens utmaningar. Vi har som mål att arbeta utforskande tillsammans med andra för att få ut största möjliga effekt.

Jag ser fram emot ett nytt spännande år med många goda samarbeten.

Lena Åkesson
Tillförordnad miljödirektör

Nämndens uppdrag

Nämndens uppdrag

Miljönämndens uppdrag är att möjliggöra god hälsa och en miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling i Helsingborg.

Sammanfattning av nuläget

Klimatfrågan är en av samhällets största utmaningar och staden arbetar målinriktat med omställningen. Helsingborgs stad har blivit utsedd av EU till en av de 100 europeiska klimatomneutrala städerna till år 2030. Det är om sex år och alla delar av samhället måste öka takten för att nå målet. Vi behöver fortsätta samverka både lokalt, nationellt och internationellt för att få kraft i arbetet. Företag, organisationer och invånare som är engagerade i omställningen är en förutsättning för att vi som stad ska lyckas.

Vi behöver också en struktur för arbetet internt och har under 2024 tagit fram en organisation inom koncernen, där miljödirektören är processägare och andra nyckelpersoner har fått givna roller. För att få med oss medarbetare på omställningen är det viktigt att vi framöver tydligt visar vad vi gör, vad vi behöver göra framåt och vilken effekt arbetet ger. Vi har börjat arbeta med att skapa ett systemstöd med scenarioplanering, styrning och uppföljning av arbetet och även sökt nya medel via Viable Cities för att få ytterligare kraft i genomförandet. Till grund för arbetet ligger stadens nya klimat- och energiplan som har varit ute på remiss under 2024 och förväntas bli beslutad av kommunfullmäktige i december 2024. Under verksamhetsåret 2025 fortsätter arbetet med genomförandet av klimat- och energiplanen för att uppnå klimatomneutralitet 2030.

För att uppnå klimatomneutralitet är det viktigt att utveckla förståelsen för miljö- och klimatfrågor hos stadens invånare. Genom vår miljöutbildning i stadens grundskolor har vi ett speciellt fokus på barn och unga och vill vidareutveckla våra program som handlar om klimat och energi under nästa år med bland annat klimatomvandringar i staden. För att ytterligare skapa förändringsvilja hos invånarna har ett av miljönämndens mål för 2024 varit att genomföra klimatomdialoger. Under våren arbetade vi fram ett koncept för klimatomdialogerna och hitintills har vi genomfört drygt 15 dialoger. Vi kommer efter detta år titta på hur arbetet kring dialoger kan fortsätta framåt. Vi arbetar även med beteendeförändring inom mobilitet och ett av nämndens mål under 2025 är att få fler hållbara resor i staden.

För att skapa bättre möjligheter för civilsamhället att göra insatser som främjar klimatomställningen beslutade kommunfullmäktige att staden ska ha en klimatomfond. Under våren lanserade vi klimatomfonden och delade ut medel till fem föreningar. Fonden kommer att fortsätta att finnas även under 2025.

Allt vårt arbete med vatten har som mål att uppnå god status. Nu har vi i enlighet med vattenmyndighetens åtgärdsprogram tagit fram ett förslag på en övergripande struktur för vattenplanering i staden som ska implementeras under 2025. Det har under flera år skett fiskdöd i Råån på grund av syrebrist i ån. Dessa frågor hanterar vi fortsatt i samverkan med NSVA och stadsbyggnadsförvaltningen. Tidigare har en del i samverkan handlat om att tillsammans öka kunskapen hos företag på Ättekulla industriområde och att skapa möjlighet att lufta ån när syrehalterna sjunker. För att framöver få extra kraft till arbetet med vatten använder vi EU-medel för att kunna accelerera åtgärder för klimatomanpassning i kommunens vattendrag.

Vi behöver fortsätta arbeta brottsförebyggande och trygghetsskapande genom myndighetssamverkan. Under 2023 förtydligades nämndens reglemente avseende brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete och under 2024 har vi arbetat fram en process och strategi för de kommande åren. I Plan för mål och ekonomi 2025 beslutade kommunfullmäktige att tilldela miljönämnden 1,2 miljoner kronor för att stärka arbetet med myndighetssamverkan ytterligare. Ett område vi kommer ha fokus på framöver är att hitta en metodik för att kunna kontrollera de som säljer livsmedel och hanterar avfall via sociala medier.

Förvaltningens målbild är att genom ett utforskande arbetssätt tillsammans med andra få ut största möjliga effekt och bidrar till att Helsingborg är en av de miljömässigt bästa kommunerna att leva och verka i 2027. Vi arbetar på olika sätt med att utforska nya arbetssätt. Ett projekt, med finansiering från Familjen Helsingborg, handlar om anpassad myndighetskommunikation där vi genom tjänstedesign

utvecklar vår kommunikation tillsammans med företagen. Detta kommer ligga till grund för vårt fortsatta arbete med att skapa en bättre service och höja Nöjd-Kund-Index (NKI). Vi använder även utforskande arbetssätt inom vårt arbete med innovationer och när vi utvecklar våra digitala processer. Vi arbetar ständigt med att utveckla våra processer för att de ska bli smartare och effektivare. Bland annat har vi integrerat nya e-tjänster, uppdaterat och förenklat vårt e-arkiv, digitaliserat processen för utlämning av handlingar samt utvecklat processen för delgivning. Det är viktigt att vi även i framtiden tar vara på teknikens möjligheter och frigör tid för våra invånare, företagare och oss själva. En annan viktig del att arbeta vidare med är informationssäkerhet.

I vår strävan efter att möta nya komplexa utmaningar och säkerställa en hållbar kompetensförsörjning inom förvaltningen, ser vi ett behov av att fokusera på digitalisering och utforskande arbetssätt som drivkrafter. För våra nuvarande medarbetare behöver vi arbeta aktivt för att höja kunskapsnivån och uppmuntra alla att löpande ta del av information, utbildning och att modigt och nyfiket utforska nya möjligheter. Vid rekrytering ska vi integrera dessa värderingar genom att söka kandidater med både kunskap och vilja att driva och utveckla förvaltningens arbete och bidra till omställningen i samverkan med interna och externa partners.

Nämndens inriktning och mål

Nämndens inriktning

Vi styr mot målet, ett klimatneutralt Helsingborg 2030, i samverkan med invånare, näringsliv, akademi och föreningar. Genom att samordna, analysera och prioritera stadens klimatarbete ökar vi takten och precisionen i stadens åtgärder.

Vi ökar elevernas förståelse för klimat- och miljöutmaningar genom att utveckla vårt samarbete med skolor.

Tillsammans med nyckelaktörer i staden säkerställer vi en god vattenstatus.

Vår tillsyn, kontroll och myndighetssamverkan ökar tryggheten och medverkar till sund konkurrens.

Nämndens mål

1. Vi verkar för en ökad energihushållning och användning av förnybara bränslen för en minskad klimatpåverkan.

Motivering

Klimatfrågan är den största utmaningen vi står inför. Miljöfarliga verksamheter och andra verksamheter använder energi och behöver bidra till en omfattande omställning av samhället. Vi fokuserar vår tillsyn på energi utifrån miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll när det gäller energihushållning och användning av förnybara bränslen. Vi höjer kunskapsnivån hos verksamheter och undersöker möjligheter i vårt nätverk med företag och föreningar inom Klimatavtalet. Vi gör sedan en bedömning om vår tillsyn och arbetet med klimatavtalen bidragit till minskad klimatpåverkan.

2. Genom att engagera invånare till att resa hållbart är det fler som går, cyklar eller åker kollektivt i staden 2025, vilket bidrar till minskade utsläpp av koldioxid.

Motivering

För att nå upp till stadens mål om klimatneutralitet 2030 behöver vi sänka stadens utsläpp inom transportområdet och framförallt inom användandet av fossildrivna personbilar. Vi behöver öka engagemanget för att resa mer hållbart hos våra invånare så att fler väljer att gå, cykla eller åka kollektivt till sina skolor, arbetsplatser eller andra destinationer inom staden. Under 2024 kommer staden att börja arbetet med att ta fram en Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP, som ersätter befintlig Trafikplan.

För att uppnå effekt behöver vi fortsätta samarbetet med flera olika aktörer inom staden. Vi behöver skala upp de insatser vi redan gör och hitta nya sätt att möta våra invånare. Uppföljning sker genom statistik från Skånetrafiken samt från mätning vid olika mätpunkter i staden.

3. Förekomsten av skräp i havet omkring stadens hamnstråk har minskat vilket bidrar till en hälsosam och renare havsmiljö.

Motivering

I Helsingborg är havet en viktig del av staden. Tyvärr finns mycket skräp både vid kajkanter och i havet. Miljönämnden kommer tillsammans med stadsbyggnadsnämnden genomföra städningar av botten från skräp. Vi kommer även fortsätta att arbeta med beteendepåverkan och kommunikation kring havets betydelse och konsekvenserna av skräp i havet.

Under 2024 och 2025 kommer städning genomföras i havet vid hamnstråken. Vi kommer på så sätt att mäta om genomförda insatser ger effekt mellan åren.

Målbild

Stadens målbild är en hållplats på vägen mot vision Helsingborg 2035. Stadens målbild är: "Tillsammans gör vi Helsingborg till en av de bästa städerna att leva och verka i år 2027. Vi når målbilden med hjälp av samspel och innovation."

Stadens målbild ger tillsammans med vision Helsingborg 2035 en gemensam riktning för alla nämnder och bolag. Målbilden handlar om att skapa engagemang för förändring och förflyttning tillsammans.

Kopplat till detta finns de tre transformationer som staden står inför; den gröna, den sociala och den teknologiska transformationen.

Förvaltningens målbild är att vi genom ett utforskande arbetssätt tillsammans med andra får vi ut största möjliga effekt och bidrar till att Helsingborg är en av de miljömässigt bästa kommunerna att leva och verka i 2027.

Vår målbild bidrar tydlig till främst två av transformationerna, den gröna och teknologiska. Men när vi arbetar med miljö- och klimatåtgärder så bidrar det ofta till positiva konsekvenser även inom den sociala transformationen. Två exempel är arbetet med att få fler att cykla och vår innovation Havskolonin.

För att nå framgång med vårt mål bygger vi starka samarbeten och ett nära engagemang med både företagare och invånare. En av våra styrkor är att vi har en väl etablerad process för innovationsarbete, där vi aktivt uppmuntrar våra medarbetare att utforska nya idéer och lösningar. Vi fokuserar även på kontinuerligt lärande inom förvaltningen, och vi håller oss uppdaterade om nyheter och trender från omvärlden. Inom det digitala området arbetar vi med en ständig utveckling för att skapa effektivare och smartare processer. Under de senaste åren har vi genomfört betydande förändringar i vårt arbetssätt, vilket har skapat bättre förutsättningar för fortsatt utveckling.

Prioriterade områden

Vi arbetar för att nå målet med klimatneutralitet 2030

Ett av de långsiktiga målen i staden är att Helsingborg ska vara klimatneutralt 2030. Miljöförvaltningen har en viktig roll i genomförandet av olika insatser och projekt för att nå målsättningen. Det vi särskilt prioriterar under 2025 är följande:

- Vi ska, genom klimatledaren, processleda, samordna, engagera och skapa framåtdrift i stadens resa mot målet att Helsingborg blir klimatneutralt 2030 och att staden når målen i Helsingborgs klimat- och energiplan.
- Vi ska bygga upp ett systemstöd för arbetet med klimat- och energiplanen. Systemstödet ska uppfylla behoven av scenarioplanering, genomförande och uppföljning.
- Vi ska etablera ett tydligt ramverk för kontinuerlig invånarinvolvering kring omställningen som krävs för att nå klimatneutralitet.
- Vi ska genom tillsyn verka för att verksamheter ökar sin energihushållning och användning av förnybara bränslen.
- Vi ska engagera invånare till att resa hållbart så att fler går, cyklar eller åker kollektivt.
- Vi ska utbilda och höja kompetensen hos medarbetare i staden kring klimatneutralitet och hur vi behöver arbeta för att nå målet. Detta arbete har miljöförvaltningen tilldelats extra medel för under 2025.

Vi arbetar för en god vattenstatus i Öresund och kommunens vattendrag

Vi behöver fortsätta vårt arbete för en god vattenstatus i våra vattendrag, men också utveckla koncernen arbetssätt för att nå målen kring vatten på effektivare sätt.

- Vi arbetar för att förekomsten av skräp i havet omkring stadens hamnstråk ska minska.
- Vi bidrar till att optimera arbetet med nya samverkansformer för stadens vattenplanering.
- Genom vår tillsyn på små avlopp och miljöfarliga verksamheter minskar utsläppen till vattendrag.

Vi skapar automatiserade och säkra processer inom handläggning och administration

För att effektivisera vårt arbete och skapa bättre tjänster för våra kunder så behöver vi förbättra och automatisera våra administrativa processer.

- Vi etablerar en strukturerad och systematisk datadriven miljöuppföljning där vi kontinuerligt mäter, kvalitetssäkrar och visualiserar data och resultat samt effekt.
- Vi utvecklar processen för köldmedia så att den skapar effektivitet och en bra upplevelse både för verksamhetsutövarna och internt.
- Vi utvecklar processen för hur förvaltningen arbetar med utvecklingsprojekt med speciellt fokus på de som är externt finansierade.

Vi utvecklar förvaltningens kommunikation mot våra verksamhetsutövare

Verksamhetsutövare har olika behov av kommunikation och genom att ha en dialog om deras behov kan vi anpassa vår service.

- Genom tjänstedesign och lärdomarna från projektet anpassad myndighetskommunikation utvecklar vi vår kommunikation mot verksamhetsutövare för att öka förståelsen för deras ansvar när det driver en verksamhet som vi har tillsyn och kontroll över.

Vi utvecklar vårt arbete med säkerhet och förebygga brott.

Omvärlden förändras ständigt och så gör även brottsligheten. Därför behöver vi utveckla vårt arbete och titta på nya metoder för att komma åt de som begår brott och verka för en sund konkurrens.

- Vi ska ta fram en metodik för att kunna kontrollera personer och verksamheter som säljer och hanterar livsmedel och avfall via sociala medier.
Detta är ett led i att stärka myndighetssamverkan som miljöförvaltningen tilldelats extra medel

för under 2025.

Vi arbetar för att avfallsmängden ska minska genom tillsyn, kontroll och kommunikation

I avfallsförordningen har det skett förändringar som påverkar verksamheter vi har tillsyn över. Vi behöver nu se över vilka verksamheter det gäller och arbeta med dem.

- Vi ska kartlägga vilka verksamheter som omfattas av förändringarna i avfallsförordningen. För att sedan informera och skapa kännedom om hur förändringarna berör verksamheterna samt följa upp reglerna genom tillsyn och kontroll. Detta arbete har miljöförvaltningen tilldelats extra medel för under 2025.

Vi ökar elevernas förståelse för klimat- och miljöutmaningar genom att utveckla vårt samarbete med skolor.

När klimat- och miljöutmaningarna ökar behöver vi fortsätta arbeta med att öka förståelsen hos elever i stadens skolor, men också hitta nya sätt att göra det på.

- Vi utvecklar innehållet i programmet avfall, energi och klimat för årskurs 9.
- För årskurs 7 och 8 startar vi upp klimatvandringar där vi pratar om de utmaningar som staden har kopplat till klimatet och hur vi behöver arbeta för att ta oss an dem.